

Правен бюлетин

Акценти в броя:

Обнародвани нормативни актове

- Закон за изменение и допълнение на Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, свързаните с тях лица и техните действителни собственици
- Наредба № 10 от 10 юни 2016 г. за прилагане на подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

Внесени законопроекти

Съдебна практика

Календар

Анализи

Нови тенденции в тълкуването на условията за заплащане на командировъчни пари при дългосрочни командировки в ЕС, ЕИП и Швейцария. Проект за изменение на КТ в частта, касаеща дългосрочно командироване в ЕС, ЕИП и Швейцария.

Обнародвани нормативни актове

Закон за изменение и допълнение на Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, свързаните с тях лица и техните действителни собственици (бр. 48 / 24.06.2016 г., в сила от 01.07.2016 г.)

Въвеждат се промени по отношение на забраните спрямо дружествата, попадащи в обхвата на закона. Понятието „свързани лица“ се заменя с „контролирани от тях лица“; въвежда се и определение за „контрол“. Промените имат за цел законът да не обхваща минимални участия, с които дружество, регистрирано в юрисдикция с преференциален данъчен режим, или неговите действителни собственици не могат реално да контролират българско дружество или дейност в България.

В съответствие с Директива 2015/849 от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, се въвежда и определение за „действителен собственик“.

Въвеждат се и редица промени по отношение на изключенията от забраните, като техният обхват се разширява.

Променя се и определението за „юрисдикции с преференциален данъчен режим“ – за целите на закона Гибралтар не е юрисдикция с преференциален данъчен режим, както и държавите – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

Регламентира се изискването за осигуряване на възможност за установяване на действителните собственици в изпълнение на Директива 2015/849. В търговския регистър следва да се вписват

обстоятелства и данни за дружествата, регистрирани в юрисдикция с преференциален данъчен режим, които пряко или косвено осъществяват или ще осъществяват дейност, за която се отнасят забраните по закона. Вписването се извършва по делото/партидата на дружеството, контролирано от дружество, регистрирано в юрисдикция с преференциален данъчен режим.

Указания по прилагането на закона следва да бъдат издадени от министъра на финансите съвместно с министъра на икономиката и министъра на правосъдието.

В срок до 01.01.2017 г.:

- Лицата, за които се прилагат забраните, привеждат дейността си в съответствие с изискванията на закона;
- Комисията за финансов надзор следва да приеме наредба, с която се определя еквивалентен регулиран пазар за търговия в държава членка на акции на дружество, в което пряко или косвено участва дружество, регистрирано в юрисдикция с преференциален данъчен режим.

Наредба № 10 от 10 юни 2016 г. за прилагане на подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (бр. 46 / 17.06.2016 г.)

Уреждат се условията и редът за прилагане на подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ПРСР 2014 – 2020 г.), съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). Подмярката има за цел:

- икономическо развитие и укрепване на малките земеделски стопанства като устойчиви и жизнеспособни единици;
- ускоряване на модернизацията и технологичното обновление на малките земеделски стопанства;
- подобряване на опазването на околната среда и борба с климатичните промени.

Други обнародвани нормативни актове:

Закон за допълнение на Закона за радиото и телевизията (бр. 46 / 17.06.2016 г.)

Закон за допълнение на Наказателния кодекс (бр. 47 / 21.06.2016 г.)

Закон за изменение и допълнение на Закона за ратифициране на Конвенция № 102 на Международната организация на труда за социална сигурност (минимални стандарти), 1952 г. (бр. 47 / 21.06.2016 г.)

Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (бр. 47 / 21.06.2016 г.)

Закон за ратифициране на Гаранционното споразумение за заем на Фонда за гарантиране на влоговете в банките в България между Република България и Европейската банка за възстановяване и развитие (бр. 47 / 21.06.2016 г.)

Закон за ратифициране на Гаранционното споразумение (Проект за укрепване на гарантирането на влоговете) между Република България и Международната банка за възстановяване и развитие (бр. 47 / 21.06.2016 г.)

Закон за изменение и допълнение на Закона за частната охранителна дейност (бр. 48 / 24.06.2016 г.)

Закон за ратифициране на Протокола от Нагоя за достъп до генетични ресурси и справедливо и равноправно разпределение на ползите, произтичащи от тяхното използване, към Конвенцията за биологичното разнообразие (бр. 49 / 28.06.2016 г.)

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2014 г. за специфичните изисквания към производството на суровини и храни от животински произход в кланични пунктове, тяхното транспортиране и пускане на пазара (бр. 46 / 17.06.2016 г.)

Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование (бр. 46 / 17.06.2016 г.)

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-9 от 2011 г. за военно-почивното дело (бр. 46 / 17.06.2016 г.)

Наредба № Н-1 от 3 юни 2016 г. за условията и реда за извършване на изследване за професионална и психологическа пригодност при назначаване и повишаване в длъжност в Агенция „Митници“ (бр. 46 / 17.06.2016 г.)

Наредба № РД-02-20-2 от 8 юни 2016 г. за проектиране, изпълнение, контрол и приемане на хидроизолационни системи на строежите (бр. 47 / 21.06.2016 г.)

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № I-4 от 2015 г. за кариерното развитие в Държавна агенция „Национална сигурност“ (бр. 47 / 21.06.2016 г.)

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2013 г. за прилагане на правилата на биологично производство на растения, животни и аквакултури, растителни, животински продукти, продукти от аквакултури и храни, тяхното етикетиране и контрола върху производството и етикетирането (бр. 49 / 28.06.2016 г.)

Постановление № 147 от 20 юни 2016 г. за приемане на Наредба за стандартните условия за повторно използване на информацията от обществеността и за нейното публикуване в отворен формат (бр. 48 / 24.06.2016 г.)

Постановление № 148 от 20 юни 2016 г. за допълнение на Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични, приета с Постановление № 293 на Министерския съвет от 2011 г. (бр. 48 / 24.06.2016 г.)

Условия и ред за изменение и допълнение на Условия и ред за сключване на договори за отпускане и заплащане на лекарствени продукти по чл. 262, ал. 6, т. 1 ЗЛПХМ, на медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели, заплащани напълно или частично от НЗОК (бр. 49 / 28.06.2016 г.)

Внесени законопроекти

Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма (внесен от Министерския съвет на 22.06.2016 г.)

Въвеждат се изменения в действащата уредба на Единната система за туристическа информация (ЕСТИ). Всички лица, извършващи хотелиерство, трябва да водят регистър за настанените туристи. Това задължение обвързва лицата, извършващи хотелиерство в места за настаняване, спадащи както към клас „А“, така и към клас „Б“.

Въвежда се ново изискване за лицата, извършващи хотелиерство в места за настаняване от клас „А“, да водят регистър чрез централизирана информационна система, поддържана от министъра на туризма, достъпна чрез публично уеб-базирано или друго приложение за онлайн достъп или чрез избрана от лицето, извършващо хотелиерство, информационна система, отговаряща на изискванията на Закона за електронно управление.

Създава се директен канал за връзка между хотелиерите и ЕСТИ, без да е необходимо тази

информация да се предава първо на общината и после вторично да се въвежда в ЕСТИ. Информацията от регистрите директно постъпва в централизираната база данни на ЕСТИ. За местата за настаняване от клас „Б“, които не водят регистър в електронна форма, обменът се осъществява чрез ежедневното им вписване в ЕСТИ посредством публично достъпен уеб или друг интерфейс.

Данните за настанените туристи в единния регистър на ЕСТИ не са публични, а достъп до тях имат само определени от закона субекти. Данните ще бъдат предоставяни в агрегиран вид на НАП за контрол на постъпленията от туристическа дейност.

Законопроект за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (внесен от Министерския съвет на 23.06.2016 г.)

Предложеният проект е изготвен във връзка с въвеждане в националното законодателство на разпоредбите на Директива 2014/61/ЕС относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи, за нетранспонирането на която Европейската комисия стартира процедура за нарушение срещу България.

Законопроектът е изработен в изпълнение на Програмата на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г. – т. 7 „Електронно управление и държавна администрация“.

С проекта на закон се съкращават някои от процедурите, свързани с разгръщането на високоскоростни кабелни електронни съобщителни мрежи, като се премахват изискванията за подробни устройствени планове, когато трасето на физическата инфраструктура за тези мрежи попада в обхвата на съществуващ път и в сервитутите на газопроводи, електроводи, канализационни мрежи и железопътни линии или друга съществуваща мрежа.

В проекта на закон е посветена и глава, регламентираща предоставянето на права и сервитути, свързани с изграждане на физическа инфраструктура и с разполагането на мрежи.

Наред с уредените в Закона за електронните съобщения права на преминаване и специално ползване на инфраструктура и имоти, включително на сервитутните им зони, е въведено правото на достъп до и съвместно ползване на физическата инфраструктура на друг мрежов оператор. Предвижда се задължение на мрежовите оператори да предоставят достъп до и съвместно ползване на съществуващите

инфраструктури при предварително оповестени на интернет страницата им условия, включително цена, като сключат договор в писмена форма с оператора на електронна съобщителна мрежа.

Предвидено е правото на преминаване и на специално ползване на пътищата да се урежда въз основа на еднократно обезщетение, докато правото на достъп и съвместно ползване – срещу възнаграждение.

Отпада изискването за одобряване на план-схема към подробен устройствен план за изграждане на приемо-предавателни станции на безжични електронни съобщителни мрежи и прилежащата им инфраструктура.

Предлага се Комисията за регулиране на съобщенията да изпълнява ролята на орган за решаване на спорове, свързани с предоставяне на достъп до съществуваща инфраструктура, включително определяне на цени за достъп, координиране на строежи и т.н.

Закон за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване (внесен от Министерски съвет на 27.06.2016 г.)

Със законопроекта се регламентира обособяването на основен и допълнителен пакет на медицинската помощ, гарантирана от бюджета на Националната здравноосигурителна каса. Въвеждат се принципите и критерии, по които ще се разделят основният и допълнителният пакет в зависимост от необходимостта лечението да се осъществява незабавно или да може да бъде планирано за изпълнение в съответствие със стадия, развитието, тежестта и остротата на съответното заболяване или състояние.

Съдебна практика

Решение № 6 от 14 юни 2016 г. по конституционно дело № 1 от 2016 г.

Отхвърля искането на тричленен състав на Върховния касационен съд, Търговска колегия, за установяване на противоконституционност на разпоредбите на чл. 11, ал. 3 и чл. 16, ал. 1, изр. 3 от Закона за банковата несъстоятелност.

Тълкувателно решение № 2/2015 на ВКС от 06.06.2016 г.

В производството по чл. 1 ал. 1 т. 3 от Закона за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред са приложими общите правила на ГПК за присъждане на разностите

Календар

08.07.2016

Брокерско събитие за регионални бизнес контакти в хранително-вкусовата промишленост и "Първи Интербалкански Форум" – Солун, Гърция

12.07.2016

Бизнес закуска "Бъди успешен!"

12 юли, от 9:30 часа, в офиса на Майкрософт България на бул. Никола Вапцаров 55, Експо център 2000, сграда 3, ет.7

16.07.-17.07.2016

Благотворителен футболен турнир под мотото „Европа е футбол“ – VAUHAUS Arena

Събитието се организира от фондация „За нашите деца“.

Анализи

Нови тенденции в тълкуването на условията за заплащане на командировъчни пари при дългосрочни командировки в ЕС, ЕИП и Швейцария. Проект за изменение на КТ в частта, касаеща дългосрочно командироване в ЕС, ЕИП и Швейцария.

С бр. 15 от 2010 г. на Държавен вестник в член 121, ал. 3 и др. от Кодекса на труда (КТ) бяха транспонирани текстовете на Директива 96/71/ЕО за командироването на работници или служители при предоставянето на услуги („Директивата“) в рамките на ЕС, ЕИП и Швейцария. С бр. 7 на ДВ от 2012 г. в чл. 121, ал. 4 от КТ към категорията командировани служители се добавиха и работници и служители, изпратени от предприятия, които осигуряват временна работа в рамките на ЕС, ЕИП и Швейцария. С последната промяна от 2012 г. се добави и текст (чл. 121, ал. 5 от КТ), с който се указва, че условията на заплащане в приемащата държава не включват заплащането на пътни, дневни и квартирни пари по българското законодателство.

Традиционно въпросът за дължимостта на пътни, дневни и квартирни пари, наред с месечното трудово възнаграждение, което е установено за служителите, изпълняващи същата или сходна работа в съответната приемаща държава, не се решава еднозначно. Съдебната практика също е противоречива.

Ето защо не бихме пропуснали възможността да обърнем поглед към едно по-ново и по-подробно становище на експерти от МТСП по отношение на

условията за заплащане на командировъчни пари при дългосрочни командировки в ЕС, ЕИП и Швейцария.

Според новото становище на МТСП основната цел на Директивата е да се гарантират същите минимални условия на труд и възнаграждение, каквито са установени за работниците и служителите, изпълняващи същата или сходна работа в приемащата държава. Директивата третира по различен начин разходи за издръжка, които поначало се смятат за съществен компонент от минималната работна заплата, и фактически извършени разходи във връзка с командировката, като например пътни, дневни и квартирни разходи. По-конкретно, в Директивата е указано, че разходите за издръжка, свързани с командировката, се смятат за част от минималната заплата, освен ако не са изплатени като възстановяване на разходи, които фактически са били направени във връзка с командировката. В допълнение, съгласно константната практика на Съда на ЕС добавките и надбавките, които не са определени като компоненти на минималната заплата от законодателството или националната практика на държавата членка, на чиято територия е командирован работникът и които променят съотношението между предоставената от работника работна сила, от една страна, и получената в замяна на това насрещна престация, от друга страна, не биха могли съгласно разпоредбите на Директивата да бъдат считани за задължителни компоненти от минималната работна заплата. От гореизложеното следва, че командировъчните пари не съставляват част от минималното трудово възнаграждение, формирано по реда на Директивата. Това, разбира се, не означава, че Директивата забранява изплащането на този вид специфични добавки, а само регулира как те се отнасят към минималното възнаграждение, чието заплащане е задължително. Поради това, при действащата Директива, изплащането на командировъчни пари е предоставено на преценката на работодателя.

Основната цел на Директивата е залегнала в чл. 121, ал. 3 и ал. 4 от КТ, а именно заплатата на командирования работник или служител, трябва да е равна или по-голяма от установената минимална за работниците и служителите, изпълняващи същата или сходна работа в приемащата държава, като от нея се изключват заплатените му пътни, дневни и квартирни пари. Т.е. релевантни са специфичните императивни изисквания на приемащата държава, което на практика означава, че ако местното законодателство на приемащата държава не предвижда изрично плащането на командировъчни пари, българският работодател има право сам да избира дали да изплаща освен относимото към стандартите на приемащата държава месечно трудово възнаграждение, и командировъчните

пари в съответните размери по българското законодателство. Ако работодателят вземе решение да изплати командировъчни пари по действащата в България Наредба за служебните командировки и специализации в чужбина, то тези командировъчни пари няма да се считат за част от минималната ставка на заплащане в приемащата държава, т.е. работодателят ще трябва да заплати минималната ставка, и в допълнение към нея - командировъчните пари.

Въпреки всички трудности, пред които са изправени българските работодатели при тълкуването на разпоредбите на местното и европейско законодателство във връзка с командироването, сме обнадеждени от новия проект на Закон за изменение и допълнение на КТ (ЗИДКТ) на МС, [качен на страницата на МТСП](#), който предстои да бъде внесен в НС и който обръща сериозно внимание на частта от КТ, касаеща дългосрочните командировки в ЕС, ЕИП и Швейцария.

Проектът на ЗИДКТ предлага в КТ да бъде добавена отделна нова разпоредба относно командироването и изпращането на работници и служители в рамките на предоставяне на услуги. Целта на направеното предложение е да се ограничи дейността на предприятията, осигуряващи временна работа, от дейността на другите работодатели (доставчици на услуги), което ще доведе до по-голяма яснота по отношение на реда за командироване и изпращане на работници и служители в рамките на предоставяне на услуги.

Предлага се премахването на съществуващото в КТ (член 121, ал. 3 от КТ) изискване страните да уговорят поне същите минимални условия на работа като тези в приемащата държава, само когато срокът на командироване е по-дълъг от 30 календарни дни. Това предложение има за цел избягване на евентуално налагане на административни наказания на български доставчици на услуги, когато в приемащата държава не е въведен такъв минимален срок.

Предлага се и въвеждането на легална дефиниция на понятието „командироване“ използвано в КТ, като целта на това предложение е да се направи разграничение с командироването в рамките на предоставяне на услуги. В законопроекта изрично се урежда, че командироване или изпращане на работник или служител в рамките на предоставяне на услуги е възможно само при условие, че съществува трудово правоотношение между предприятието и работника или служителя за целия период на командироването или изпращането, каквото е изискването на Директивата.

Проектът на закон предлага въвеждане и на изискване в случаите на командироване или изпращане от Република България в ЕС, ЕИП или Швейцария страните по трудовото правоотношение да уговорят за срока на

командирането или изпращането най-малко същите минимални условия на работа, каквито са установени за работниците и служителите, изпълняващи същата или сходна работа в приемащата държава. Освен това, се предвижда условията и редът за командироване или изпращане да се определят с наредба на Министерския съвет. Предлага се и промяна в режима на заплащането на командировъчните пари, като изрично се уточнява, че такива се дължат само в случаите на командироване по реда на чл. 121, ал. 1 от КТ.

Надяваме се, че евентуалното приемане на ЗИДКТ ще допринесе за изясняване на въпроса за дължимостта на командировъчни пари при дългосрочни командировки в ЕС, ЕИП и Швейцария.

Венера Дакова
Адвокат

За контакти

адв. Ренета Петкова

Съдружник
rpetkova@deloittece.com

адв. Звезделина Филова

Мениджър
zfilova@deloittece.com

Адвокатско дружество

„Делойт Лигъл“
бул. „Ал.Стамболийски“ 103
София Тауър (Мол София)
гр. София 1303
България
Телефон: + 359 (2) 8023 300
Факс: + 359 (2) 8023 350
www.deloitte.bg